

VFCS NIVEAUS

NIVEAU I: Gebruikt visueel functies gemakkelijk en succesvol bij visueel gerelateerde activiteiten

Kinderen in niveau 1 ervaren hooguit uitdagingen wanneer zij het zien gebruiken in onbekende en/of drukke omgeving en/of bij nieuwe activiteiten. Zij hoeven echter niet consequent compensatiestrategieën toe te passen of aanpassingen te gebruiken.

NIVEAU II: Gebruikt visuele functies succesvol, mits uit zichzelf compensatiestrategieën worden toegepast.

Kinderen in niveau 2 voeren visueel-gerelateerde activiteiten uit, mits zij consequent uit zichzelf compensatiestrategieën toepassen. Mogelijk vermijden ze sommige activiteiten die visuele vaardigheden vereisen of handelen ze snel en slordig af. Hun visuele problemen beperken hun zelfstandigheid in het dagelijks leven echter niet of slechts een klein beetje.

NIVEAU III: Gebruikt visuele functies maar heeft enkele aanpassingen nodig

Kinderen in niveau 3 hebben, naast de compensatie strategieën die ze uit zichzelf toepassen, enkele aanpassingen nodig om het zien te kunnen gebruiken en de meeste visueel-gerelateerde activiteiten in het dagelijks leven uit te kunnen voeren.

Verskil tussen de niveaus I en II

Het verschil tussen de niveaus I en II is dat er compensatiestrategieën te zien zijn die het kind uit zichzelf toepast, om visuele functies consequent en onafhankelijk te kunnen gebruiken bij visueel gerelateerde activiteiten. Kinderen in niveau I kunnen hooguit wat vertraging laten zien, bv. in het herkennen van nieuwe voorwerpen of onbekende gezichten of in het onderzoeken van een onbekende omgeving. Kinderen in niveau II functioneren bij deze activiteiten bijna hetzelfde als kinderen in niveau I, maar voor hen is typerend dat zij uit zichzelf compensatiestrategieën toepassen, zoals: hoofdbewegingen (bv. draaien van het hoofd); aanpassen van de hoofdhouding om het lokaliseren van een visueel doel te vergemakkelijken of om de kwaliteit van de oogbewegingen te verbeteren; knipperen met de ogen; aanwijzen met de vinger om een afbeelding beter te kunnen onderzoeken, vooral wanneer deze erg complex is (d.w.z. met veel details; vanuit verschillende gezichtspunten en met verschillende afmetingen; in ongewone lichtomstandigheden; verschillende plekken van de afbeeldingen of het overlappen van de vormen); aanpassen van de afstand tot het visuele doel/ item of het voorwerp, om een betere visuele aandacht te hebben of om het gericht kijken vast te houden; het plaatsen van visuele doel/ item (bijvoorbeeld speelgoed of schoolmaterialen) in een specifiek deel van het gezichtsveld om de activiteit te vergemakkelijken.

Verskil tussen niveaus II en III

Het verschil tussen de niveaus II en III is de behoefte aan ondersteuning bij het aanpassen van de omgeving, om de visuele functies consequent te kunnen gebruiken in het dagelijks leven. Kinderen in niveau II passen uit zichzelf strategieën toe. Ze zijn in staat om visuele functies praktisch toe te passen in de meeste visueel gerelateerde activiteiten. Kinderen in niveau III hebben een aangepaste omgeving en/of voor hen aangepaste activiteiten nodig om visueel gerelateerde activiteiten aan te kunnen. Typerend voor hen is dat zij het volgende nodig hebben: een achtergrond met hoog contrast (bv. schaakbordpatronen, zwart-wit, geel en blauw, rood-witte patronen); optimale grootte van het visuele item/ doel en optimaal contrast; verminderde visuele crowding; aanpassen van de kijkafstand ten opzichte van het visuele doel; schuine leesplanken; (visuele) hulpmiddelen, zoals bv. vergrotingshulpmiddelen, met als doel het visueel functioneren te verbeteren.

Aanpassingen omvatten alle aangebrachte veranderingen in de visuele omgeving, gebruik van aangepaste materialen en/of (technologische) hulpmiddelen met als doel het visueel functioneren te verbeteren.

NIVEAU IV: Gebruikt visuele functies in een sterk aangepaste omgeving, maar voert slechts een deel van de visueel-gerelateerde activiteiten uit.

Kinderen in niveau 4 kunnen met aanzienlijke aanpassingen het zien gebruiken. Het gebruik van het zien is echter wisselend. Zij voeren een deel van de visueel-gerelateerde activiteiten uit en gebruiken vaak de andere zintuigen. Dit kan hen helpen het zien in te zetten en vol te houden.

NIVEAU V: Gebruikt visuele functies niet, zelfs niet in een sterk aangepaste omgeving.

Kinderen in niveau 5 hebben ernstig beperkingen in de dagelijkse visueel-gerelateerde activiteiten, zelfs wanneer zij ondersteuning hebben van aanzienlijke aanpassingen. Zij gebruiken bijna alleen de andere zintuigen (gehoor, tast enz.)

Verskil tussen niveaus III en IV

Het verschil tussen niveaus III en IV is dat kinderen in niveau III de visuele functies consequent gebruiken. Zij hebben meestal geen andere zintuigen nodig om activiteiten te kunnen uitvoeren. Typerend voor kinderen in niveau IV is dat zij, naast de aanpassingen die al beschreven zijn bij niveau III, er duidelijk voordeel bij hebben als de verlichtingssituatie wordt aangepast. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het uitlichten van voorwerpen in het halfduister. Het gebruik van de visus is beperkt en niet steeds hetzelfde. Zij kunnen maar een deel van de visueel-gerelateerde activiteiten uitvoeren, zoals; Kort volhouden van oogcontact; Alleen fixeren in sterk aangepaste situaties; Alleen herkenning van gezichten of voorwerpen als ook de andere zintuigen worden ingezet. Visueel overzicht houden is heel moeilijk zonder de integratie van de andere zintuigen.

Verskil tussen niveaus IV en V

Het verschil tussen niveaus IV en V is het vermogen van het kind om een deel van de visueel-gerelateerde activiteiten uit te kunnen voeren wanneer het kind ondersteund wordt door aanzienlijke aanpassingen. Kinderen in niveau IV gebruiken soms de visuele functies wanneer zij worden ondersteund door een sterk aangepaste omgeving en het gebruik van andere zintuigen (gehoor, tast etc.). Typerend voor kinderen in niveau V is dat zij visueel-gerelateerde activiteiten niet uitvoeren en dat zij altijd de inzet van andere zintuigen nodig hebben.

VFCS Level Identification Chart

